

Skaråsen-Leitjern

**

Referanse: Hertzberg, M. m. fl. 2019. Naturverdier for lokalitet Skaråsen-Leitjern, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2018. NaRIN faktaark. BioFokus.
(Weblink: <https://biofokus.no/narin/?nid=6373>)

Referansedata

Fylke: Buskerud
Kommune: Nedre Eiker
H.o.h.: 420-580 moh
Areal: 1978 daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2018
Inventør: JKL, JRE, MAH, OJL, TBL, THH, UJA
Vegetasjonzone: mellomboreal 70% (ca 1380daa) boreonemoral 30% (ca 590daa)
Vegetasjonseksjon: O2-Klart oseanisk

Sammendrag

Undersøkellesområdet er befart av BioFokus i 2018 gjennom ordningen med frivillig vern, i regi av Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Buskerud og grunneier. Verneforslaget ligger i et større skogområde ca. 1,5 km sør for Viksetra og ca. 5 km sør for Mjøndalen i Nedre Eiker kommune. Området utgjør et høyereliggende areal og en bratt sørvendt lise, samt mindre lisider også mot nord og øst. Området har middels-stor topografisk variasjon. Området har fattig berggrunn og i hovedsak tynt løsmassedekke og området domineres av arealer med impediment i de høyereliggende arealene. Nede i de mindre dalene og i de lavereliggende arealene finnes områder med lav-høy bonitet. Vegetasjonen er ensformig med hovedsakelig liten variasjon innenfor fattige typer. Ved kloppmyra i nedkant av Skaråsen er det forekomster av noe rikere typer. Dominerende treslag er gran. Skogen er lite påvirket i nyere tid, men er trolig en del hogstpåvirket fra gammelt av. Relativt store partier kan betegnes som halvgammel granskog, men partier med gammel granskog forekommer innimellom. Stedvis er det også små seinvokst graner som trolig har en relativt høy alder, og i skrenten i nedkant av Skaråsen finnes enkelte svært gamle furuer. Dødved mengden varierer stort i verneforslaget, med arealer med nærmest fravær av død ved til arealer med forholdsvis mye død ved. Stedvis er det også forholdsvis mye nydannet dødved. Tilsammen er det registrert syv lokaliteter med gammel lavlandsgranskog, én lokalitet med mosaikk mellom gammel lavlandsfuruskog og gammel lavlandsgranskog, samt én lokalitet med boreonemoral granblandingsskog. Foreløpig er 7 rødlistearter innenfor sopp/lav/moser funnet, hvorav 1 er sterkt truet (EN), 3 er sårbare (VU) og 7 er nær truede (NT). Rundhodenål (EN) som er knyttet til fuktig granskog ble funnet flere steder. Ospepig (VU) ble funnet i den mest osperike delen av verneforslaget. I tillegg er en rekke signalarter registrert. Det er potensiale for interessante insektsfunn i de sørvendte liene. "Skaråsen-Leitjern" anses som et middels godt arrondert område med stor grad av urørthet de siste tiårene. Området skårer middels på de målte gammelskogsparemetere, og middels på stedsbetingete parametere som rikhet, topografisk variasjon, vegetasjonsvariasjon og treslagsvariasjon. Funnet av 7 rødlistearter i ulike organismegrupper, hvorav 4 av artene er truet, gir middels skår for parameteren artsmangfold. Området skårer middels på størrelse. De største kvalitetene ved området er knyttet til gammel granskog på middels/høy bonitet eller humide/tørre forhold og det vurderes samlet som et verneverdig område med regional verdi (**). Verneforslaget vil i middels grad bidra til inndekning av mangler i skogvernet (Framstad et al. 2017). Området dekker i første rekke opp viktige mangler knyttet til inndekning av viktige naturtyper og generelle mangler. Området huser ikke eller i svært liten grad rødlistede naturtyper.

Feltarbeid

Området er undersøkt av BioFokus (fellestur) i oktober 2018. Tilbudsarealet anses som godt nok undersøkt for å kunne presentere en nær optimal avgrensning av verneverdig areal innenfor de gitte arbeidsgrensene, og for å kunne foreta en rimelig sikker verdivurdering av området i henhold til gjeldene metodikk. Dette blant annet i støtte av høyoppløselige ortofoto.

Tidspunkt og værrets betydning

Kartleggingen ble foretatt sent på året, hvilket har en viss betydning for hva man finner. Ut over det var det gode kartleggingsforhold med sol og oppholdsvær.

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Området inngår i arbeidet med frivillig skogvern i 2018 i regi av Miljødirektoratet, Fylkesmannen i Buskerud og grunneiere. Tilbudsområdet som er vurdert omfattet et areal på 1 189 daa.

Tidligere undersøkelser

Det ser ut til å ha vært utført naturfaglige undersøkelser i området tidligere. Flere MiS-figurer er avgrenset innenfor tilbudt areal (i 2009 og 2014): liggende død ved, stående død ved, gamle trær, rikkbarkstrær og eldre lauvsuksesjon. Søk i artskart viser også tidligere artsregistreringer.

Beliggenhet

Lokaliteten ligger i et større skogområde ca. 1,5 km sør for Viksetra og ca. 5 km sør for Mjøndalen.

Naturgrunnlag

Topografi

Lokaliteten består av et noe høyereliggende område på ca. 400-580 moh., med sørvendte lier, og dype og mindre dype daler. Flere eksposisjonsretninger er representert.

Geologi

Berggrunnen består for det meste av alkalifeltspatgranitt (ekeritt), men i nedkant av området er det kvarts-feltspatporfyr-syenitt. Løsmassedekket er usammenhengende eller tynt, hvor berget kommer opp i dagen noen steder. Ellers finnes det også områder med torv og myr.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Vegetasjonen i området er generelt fattig og domineres av blåbær- og bærlyngskog med for det meste gran og furu i tresjiktet, men også spredt med innslag av andre treslag (for det meste boreale). Innslagsvis dukker også svak-lågurtvegetasjon opp. I partier er løsmassene noe mer forsumpet med innslag av torvmoser og torvmyrull, og kan karakteriseres som myr eller sumpskoger. Slike partier finnes i forsøkninger og i nedkant av Skaråsen sør i verneforslaget. Stedvis er skogen forholdsvis fuktig, med arter som kystjammemose, bjørnkam og rundhodenål som indikerer humide forhold. I sørvendte og soleksponerte liser er det noe tørrere forhold, slik som i skrenten sør for Skaråsen og Øvre Leitjern. Helt i øst er det en sørvendt ospesuksesjon med bærlyngvegetasjon, og innslag av andre treslag som furu, rogn, eik og spisslønn, samt stedvis en del gran (særlig når man beveger seg vestover). I vest, på nedsiden av Skaråsen, er det soleksponert noe rikere barblendingsskog på blokkmark med furu, gran, rogn, bjørk, hassel, osp og myskegras. Lenger nedover lia mot kloppmyra øker granmengden samtidig som at forholdene blir mer fuktige, og at det også kommer inn rikere vegetasjon med blant annet blåveis.

Skogstruktur og påvirkning

Skogen veksler i struktur både mtp sjiktning og mengde død ved, hvor den for det meste er flersjiktet, men med områder innimellom med lav-middels sjiktning. Granskogen er stort sett ensaldret, med mye halvgammel-gammel gran på 100-130-150 år (+/-) og med dbh 40-60 cm, men også med enkelte grove og gamle graner på 170-250 år og skjørtegraner. I partier finnes små seinvokste graner som er langt over 200 år. Eldre rogn forekommer, og spredt og i partier finnes en del store og grove osp på ca. 60-70 cm dbh. I den sørvendte lia nedenfor Skaråsen finnes enkelte eldgamle furuelementer med grov furu og trær på ca. mindre enn 400 år. Ellers i verneforslaget er de fleste furuene rundt 185 år gamle, med spredte eldre trær. Generelt er det lite død ved i verneforslaget og kontinuiteten er lav-middels. Stedvis finnes noe svak naturskog med noe nydanna død ved, men i partier er det mye død ved av gran, både gadd og læger, i forskjellige nedbrytningsstadier og dimensjoner. Enkelte granlægere er godt nedbrutt og noe er også av relativt store dimensjoner (ca. 70 cm i omkrets). Et mindre parti ser ut til å være angrepet av barkbiller i nyere tid, og her er det mye nydanna granlæger. Nede ved kloppmyra er skogen i sammenbrudd, og her er det mye unggran og nydanna dødved av gran. Trolig har det vært utført plukkhogst her tidligere. I den sørvendte lisen på nedsiden av Skaråsen finnes gammel og hard død ved av furu, noe av relativt store dimensjoner. Spredt og i partier er det en del død ved av osp. Generelt for området er det knyttet verdier til ganske store osp, gran og furu, samt død ved av de respektive treslagene. Skogen er lite påvirket i nyere tid og lommer med naturskog finnes innimellom. Trolig er området en del hogstpåvirket fra gammelt av.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Skaråsen-Leitjern. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Øvre Leitjern Ø I

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B

Areal: 10daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2018 av U. Jansson, Ø. Gammelmo, O. J. Lønnve, S. Olberg og M. Olsen, alle BioFokus, i forbindelse med frivillig vern 2018. Det er tidligere registrert en MiS-figur (Miljøregistrering i skog) i området. Ut over det er området ikke tidligere kartlagt, og det er heller ikke kjente artsfunn fra området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger øst for Øvre Leitjern ved Skaråsen i Nedre Eiker kommune i Buskerud. Høyden er mellom 515 og 525 m. o. h. Berggrunnen består av granitt og kun et humusdekke utgjør løsmassene i området. Lokaliteten grenser mot annen skogsmark og mindre myrpartier.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen omfatter naturtypen gammel barskog med utforming gammel granskog. Bjørk forekommer spredt gjennom hele avgrensningen, og i kantsonene kommer det inn enkelte furu. Mot øst grenser lokaliteten mot en liten bergvegg, til dels med nakne flater. Feltsjiktet domineres av blåbær. Einstape og stri kråkefot ble notert i partier. På flatere partier og i enkelte mindre forsøkninger preges vegetasjonen av forsumpning med innslag av torvmoser og torvmyrull. Disse partiene kan karakteriseres som myr.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er forholdsvis ensaldret. Gjennomsnittlig diameter på gran målt i brysthøyde (dbh) er anslått til å ligge rundt 40-45 cm. Øvre diameter ligger på om lag 50 cm (dbh). Enkelte av trærne kan karakteriseres som skjørtegraner. Død ved, for det meste av gran, forekommer spredt og i partier. Enkelte forholdsvis godt nedbrutte læger ble notert. Det er også innslag av forholdsvis unge læger. Kontinuiteten til elementet død ved vurderes til middels god. Lokaliteten er hogstpåvirket fra gammelt av. Partier i nedkanten av lokaliteten er forholdsvis nylig hogd, hvilket har og har hatt en viss påvirkning på lokaliteten.

Artsmangfold: Rynkeskinn (NT i h. t. Norsk rødliste for arter, 2015) ble registrert på flere granlæger innenfor avgrensningen. Ut over dette ble ingen rødlistede- eller interessante artsfunn gjort i tilknytning til død ved. Spor etter tretåspett ble registrert på gran.

Fremmede arter: Ingen registrert

Del av helhetlig landskap:Lokaliteten må sees i sammenheng med andre skogslokaliteter i området og i regionen for øvrig. Fra området Skaråsen-Leirtjern er det gjort funn av en rekke interessante arter, spesielt på død ved.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter nytt faktaark for gammel granskog november 2014. Lokaliteten skåres lavt på størrelse. Av rødlistearter er kun rynkeskinn (NT) registrert innenfor avgrensningen. Denne arten ble imidlertid funnet på flere læger. Også spor etter tretåspett ble observert. Lokaliteten vurderes til å ha ytterligere noe potensial for interessante artsforekomster, spesielt av arter knyttet til død ved av gran. Potensialet vurderes fra lavt til middels. Skogtilstanden vurderes til middels (minst 8-15 læger/daa). Rikhet og bonitet vurderes som forholdsvis lav. Samlet sett vurderes lokaliteten til en viktig (B) naturtype, men i nedre sjikt av denne verdien.

Skjøtsel og hensyn: Verdiene innenfor avgrensningen er ikke avhengig av skjøtsel for og opprettholdes eller videreutvikles.

2 Skaråsen

Naturtype: Gammel furuskog - Gammel lavlandsfuruskog
BMVERDI: B

Areal: 27,2daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2018 av T.H. Hofton, J.T. Klepsland, A. Thylén og M.K. Hertzberg, alle BioFokus, i forbindelse med frivillig vern 2018. Det er tidligere registrert flere overlappende MiS-figurer i området. Ut over det er området ikke tidligere kartlagt, og det er heller ikke kjente artsfunn fra området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i en lise sør for Skaråsen ved Øvre Leitjern i Nedre Eiker kommune i Buskerud. Høyden er mellom 440-520 moh. Berggrunnen består av ekeritt og et tynt løsmasselag innimellom blokkmark. I vest grenser lokaliteten til ungsog, ellers grenser den til gammel skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel furuskog med utforming gammel lavlandsfuruskog i mosaikk med naturtype gammel granskog med utforming gammel lavlandsgranskog. Det er snakk om en sørvendt og soleksponert lise, dermed en tørr barblendingsskog. Vegetasjonen er stort sett av bærlyng-type, men med flekkvise innslag av svak-bærlynglågurt med myske og hassel (derav inngår også flekkvis mindre partier med rødlistet type kalk- og lågurtfuruskog (VU), men disse sees på som for små til å utfigureres). Tresjiktet kan karakteriseres som barblendingsskog med furu og gran som dominerende, samt med noe osp, bjørk og rogn.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen har en variert struktur med god sjiktning og død ved i form av gadd og læger. Kontinuiteten i død ved kan regnes som middels god til god, hvor flere dimensjoner og nedbrytningsstadier er representert. Furutrærne er stort sett grove og i gjennomsnitt ca. 180 år gamle, men eldgamle furuelementer finnes innimellom. Slik som død ved av svært gamle trær og noen veldig få furuer på ca. mindre enn 400 år. Lenger nedover lia mot kloppmyra øker andelen gran, og skogen her har en gjennomsnittsalder på ca. 100-130 år (+/-). Her øker også andelen død ved av gran, for det meste er det snakk om liggende død ved. Spredt finnes det også store grove osper og død ved av osp.

Artsmangfold: Det er middels-høyt potensiale for flere interessante arter i flere artsgrupper knyttet til hard soleksponert tørr død furuved og soleksponert død ved av osp og gran, blant annet av insekter og vedboende sopp. Arter som ble funnet er duftskinn og signalarten drueskinn som typisk forekommer på hard dødved av gran eller furu i soleksponerte tørre liser. Svartsonekjuke (NT) og rosenkjuke (NT) ble registrert helt øverst i lia. Ramboldia elabens ble også registrert og er en signalart knyttet til tørr hard død furuved.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap:Lokaliteten må sees i sammenheng med andre skogslokaliteter i området og i regionen for øvrig. Fra området Skaråsen-Leirtjern er det gjort funn av en rekke interessante arter, spesielt på død ved.

Verdivurdering: Det er snakk om en relativt liten lokalitet med få rødlistearter-funn, men med middels-høyt potensiale for interessante arter i flere artsgrupper knyttet til soleksponert tørr død ved. I tillegg er skogen i en naturskogsfase og enkelte svært gamle furuelementer forekommer. Tilsammen gir dette verdi viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er knyttet til skoglig kontinuitet og et intakt marksjikt. Naturverdiene ivaretas derfor best ved fri utvikling uten inngrep.

3 Øvre Leitjern V

Naturtype: Gammel granskog - Gammel lavlandsgranskog
BMVERDI: A

Areal: 225daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2018 av BioFokus, i forbindelse med frivillig vern 2018. Det er tidligere registrert flere overlappende MiS-figurer i området. Ut over det er området ikke tidligere kartlagt, og det er heller ikke kjente artsfunn fra området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten befinner seg i Nedre Eiker kommune i Buskerud og består av en lise sør for Øvre Leitjern og en dal som går fra Kloppmyra i sør og opp til Nedre Leitjern i nord. Høyden er mellom 440-570 moh og den befinner seg i mellomboreal og boreonemoral vegetasjonssone. Berggrunnen består av ekeritt og et tynt løsmasselag. Lokaliteten grenser til gammel skog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel granskog med utforming gammel lavlandsgranskog. Delvis forekommer også utforming gammel høylandsgranskog. Vegetasjonen er for det meste av blåbærtype, men med innslag av bærlyng og svak-lågurt i partier. I den mer humide skogen dukker kystjammemose og bjønnekam opp. Tresjiktet domineres av gran, men furu, rogn og bjørk forekommer også. Stedvis er markene noe mer forsumpet og det er innslag av fattige mindre sumpskog med gran. Helt i nord i tilknytning til en mindre dal er det høgstaudegranskog med grov granskog som er i ferd med å gå i oppløsning.

Bruk, tilstand og påvirkning: Lokaliteten varierer i struktur både mtp sjiktning og dødved-mengde og skogen kan karakteriseres som halv-gammel-gammel. I lisen sør for Øvre Leitjern er skogen godt sjiktet og med en god del død ved i partier (både gadd og læger) i forskjellige nedbrytningsstadier og dimensjoner. En del av den døde veden kan karakteriseres som ganske stor. I et mindre område ser det ut til å ha vært et barkbilleangrep nylig da det her er mye nydanna læger. Grana har her en alder på 100-170 år ca. Videre vestover og oppover dalen mot Nedre Leitjern minker dødved-mengden, samtidig som at skogen får noe høyere luftfuktighet. Her er skogen flersjiktet. I området rett vest og nordvest for Øvre Leitjern er den fuktige skogen preget av spredte små seinvokste grove graner med grov barkstruktur og krokete nedoverhengende greiner, som trolig er langt over 200 år, noen er trolig også opp mot 250 år gamle.

Artsmangfold: Lokaliteten har mange typiske arter knyttet til gammel granskog, og stedvis også til humid gammel granskog. Blant annet ble rundhodenål (EN) funnet flere steder i den humide gamle granskogen. Ellers ble signalartene og rødlisteartene duftskinn, granrustkju-

ke, svartsonekjuka (NT), rynkeskinn (NT), rosenkjuka (NT), gubbeskjegg (NT), gammelgranskål og sprikeskjegg (NT) funnet flere steder. Det er potensiale for flere interessante arter knyttet til seinvokste trær med grov barkstruktur og krokete greinsetting i skog med stabilt høy luftfuktighet, samt stående og liggende død ved.

Fremmede arter: Ingen fremmedarter ble registrert.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre skogslokaliteter i området og i regionen for øvrig. Fra området Skaråsen-Leitjern er det gjort funn av en rekke interessante arter, spesielt på død ved.

Verdivurdering: Det er snakk om en relativt stor lokalitet med fattig gammel granskog. Flere nær truede arter ble funnet og en sterkt truet lav ble funnet flere steder. I tillegg er det potensiale for flere interessante arter knyttet til liggende og stående død ved, samt skog med grove trær og stabilt høy luftfuktighet. Skogen er for det meste flersjiktet og med naturskogselementer innimellom. Tilsammen gir dette verdi svært viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er knyttet til skoglig kontinuitet og et intakt marksjikt. Naturverdiene ivaretas derfor best ved fri utvikling uten inngrep.

4 Øvre Leitjern Ø II

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B

Areal: 29daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2018 av U. Jansson, Ø. Gammelmo, O. J. Lønnve, S. Olberg og M. Olsen, alle BioFokus, i forbindelse med frivillig vern 2018. Det er tidligere registrert en MiS-figur (Miljøregistrering i skog) i tilknytning til lokaliteten. Ut over det er området ikke tidligere kartlagt, og det er heller ikke kjent artsfunn fra området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørøst for Øvre Leitjern ved Skaråsen i Nedre Eiker kommune i Buskerud. Høyden er mellom 450 og 500 m. o. h. Berggrunnen består av granitt og kun et humusdekke utgjør løsmassene i området. Lokaliteten grenser mot annen skogsmark og mindre myrpartier. En mindre bekk drenerer gjennom området.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen omfatter naturtypen gammel barskog med utforming gammel granskog. Bjørk forekommer spredt gjennom hele avgrensningen, og enkelte steder kommer det inn osp, spesielt i lisdene i øst, men også sentralt. Skogen kan i partier karakteriseres som forholdsvis fuktig. Feltsjiktet domineres av blåbær. Einstape og kråkefot ble notert i partier.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er forholdsvis ensaldret. Gjennomsnittlig diameter på gran målt i brysthøyde (dbh) er anslått til å ligge rundt 40-45 cm. Øvre diameter ligger på om lag 50-60 cm (dbh). Enkelte av trærne kan karakteriseres som skjørtegraner. Død ved, for det meste av gran, forekommer spredt og i partier. Enkelte forholdsvis godt nedbrutte læger ble notert. Det er også innslag av forholdsvis unge læger. Kontinuiteten til elementet død ved vurderes til middels god. Lokaliteten er hogstpåvirket fra gammelt av. Partier i nedkanten av lokaliteten i øst og i sør er forholdsvis nylig hogd, hvilket har og har hatt en viss påvirkning på lokaliteten.

Artsmangfold: Svartsonekjuka og rosenkjuka (begge NT i h. t. Norsk rødliste for arter, 2015) ble registrert på flere granlæger innenfor avgrensningen. Ved basis av enkelte grove gamle grantrær ble lavarten rundhodenål (EN) påvist. Lungenever ble registrert på gammel osp, inkludert en grov låg. De svakt krevende vedsoppene hyllekjuka og granhvitkjuka forekommer spredt på død granved.

Fremmede arter: Ingen registrert

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre skogslokaliteter i området og i regionen for øvrig. Fra området Skaråsen-Leitjern er det gjort funn av en rekke interessante arter, spesielt på død ved.

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter nytt faktaark for gammel granskog november 2014. Lokaliteten skårer lavt til middels på størrelse. Av rødlistearter ble tre rødlistearter registrert, hvorav én truet (EN) art. Denne arten ble imidlertid funnet ved basis av flere grove graner. Lokaliteten vurderes til å ha ytterligere noe potensial for interessante artsforekomster, spesielt av arter knyttet til død ved av gran. Potensialet vurderes til middels. Skogtilstanden vurderes til middels (minst 8-15 læger/daa). Rikhet og bonitet vurderes som forholdsvis lav, men i partier noe rikere. Samlet sett vurderes lokaliteten til en viktig (B) naturtype.

Skjøtsel og hensyn: Verdiene innenfor avgrensningen er ikke avhengig av skjøtsel for å opprettholdes eller videreutvikles.

5 Fjellfritt Ø

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B

Areal: 8,7daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2018 av U. Jansson, Ø. Gammelmo, O. J. Lønnve, S. Olberg og M. Olsen, alle BioFokus, i forbindelse med frivillig vern 2018. Området har ikke tidligere vært kartlagt, og det er heller ikke kjent artsfunn fra området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger langs en liten bekk, Katthusbekken, øst for Nedre Leitjern ved Skaråsen i Nedre Eiker kommune i Buskerud. Høyden er mellom 420 og 475 m. o. h. Berggrunnen består av granitt og et varierende lag med morenemateriale utgjør løsmassene i området. Lokaliteten grenser mot annen skogsmark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen omfatter naturtypen gammel barskog med utforming gammel granskog. Bjørk forekommer spredt gjennom hele avgrensningen. Skogen kan i partier langs bekken karakteriseres som forholdsvis fuktig. Feltsjiktet domineres for det meste av blåbær. Stri kråkefot ble notert i partier. Mindre rikere partier forekommer stedvis.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er forholdsvis ensaldret. Gjennomsnittlig diameter på gran målt i brysthøyde (dbh) er anslått til å ligge rundt 40-45 cm. Øvre diameter ligger på om lag 50 cm (dbh). Enkelte av trærne kan karakteriseres som skjørtegraner. Død ved, for det meste av gran, forekommer spredt og i partier. Enkelte forholdsvis godt nedbrutte læger ble notert. Det er også enkelte innslag av forholdsvis unge læger og stående død ved (gadd) av gran. Kontinuiteten til elementet død ved vurderes fra lav til middels god. Lokaliteten er hogstpåvirket fra gammelt av.

Artsmangfold: Rynkeskinn og rosenkjuka (begge NT i h. t. Norsk rødliste for arter, 2015) ble registrert på enkelte granlæger innenfor avgrensningen. Ut over dette ble ingen rødlistede- eller andre interessante artsfunn gjort i tilknytning til død ved.

Fremmede arter: Ingen registrert

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre skogslokaliteter i området og i regionen for øvrig. Fra området Skaråsen-Leitjern er det gjort funn av en rekke interessante arter, spesielt på død ved.

Verdivurdering:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter nytt faktaark for gammel granskog november 2014. Lokaliteten skårer lavt på størrelse. Av rødlistearter ble rynkeskinn og rosenkjuka (begge NT) registrert funnet innenfor avgrensningen. Lokaliteten vurderes til å ha ytterligere

noe potensial for interessante artsforekomster, spesielt av arter knyttet til død ved av gran. Potensialet vurderes fra lavt til middels. Skogtilstanden vurderes til middels (minst 8-15 læger/daa). Rikhet og bonitet vurderes fra lav til svakt middels. Samlet sett vurderes lokaliteten til en viktig (B) naturtype, men i nedre sjikt av denne verdien.

Skjøtsel og hensyn: Verdiene innenfor avgrensningen er ikke avhengig av skjøtsel for å opprettholdes eller videreutvikles.

6 Løkmyra NØ

Naturtype: Gammel lavlandsblandingsskog - Boreonemoral gran-blandingsskog Areal: 55,9daa
BMVERDI: B

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2018 av U. Jansson, Ø. Gammelmo, M., Hertzberg, O. J. Lønne, S. Olberg og M. Olsen, alle BioFokus, i forbindelse med frivillig vern 2018. Det er tidligere registrert en MiS-figur (Miljøregistrering i skog) i tilknytning til lokaliteten. En kjenner ikke til andre relevante naturfaglige undersøkelser i området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger i tilknytning til en for det meste østvendt lise langs en liten bekk, nordøst for Løkmyra ved Skaråsen i Nedre Eiker kommune i Buskerud. Høyden er mellom ca 360 og 400 m. o. h. Berggrunnen består av granitt og et varierende lag med for det meste humus utgjør løsmassene i området. Stedvis noe morenemateriale. Lokaliteten grenser mot annen skogsmark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen omfatter naturtypen gammel lavlandsblandingsskog med utforming boreonemoral gran-blandingskog. Partier som kan karakteriseres som gammel granskog inngår i avgrensningen. Partier med til dels gammel og grov osp er typisk for lokaliteten. I tillegg er det innslag av til dels grov og gammel gran. Andre løvtrær som spisslønn, rogn og bjørk forekommer i partier. Enkelte spredte eik ble registrert. Vegetasjonen er generelt fattig, med blåbær som dominerende art.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er lavt til middels sjiktet. Gjennomsnittlig diameter på gran målt i brysthøyde (dbh) er anslått til å ligge rundt 40-45 cm. Øvre diameter ligger på om lag 50-60 cm (dbh). Enkelte av grantrærne kan karakteriseres som skjortegraner. Osp opp mot 60-70 cm dbh forekommer i partier. Stedvis er det godt med død ved, både av gran og osp, men innslaget av ferske læger er begrenset. Feltsjiktet domineres stedvis av blokkmark med sparsom vegetasjon. Lokaliteten er noe hogstpåvirket fra gammelt av.

Artsmangfold: Rynkeskinn, svarsonekjuke, rosenkjuke og mosen grønnsko (alle NT i h. t. Norsk rødliste for arter, 2015) ble registrert på enkelte granlæger innenfor avgrensningen. Ospepig (VU) ble funnet på en grov ospelåg. Ut over dette ble ingen rødlistede artsfunn gjort. Imidlertid forekommer lungenever forholdsvis hyppig på både osp og spisslønn. Lungenever ble også registrert på en halvgrov eik. Den forholdsvis uvanlige vedsoppen ospekjuka ble funnet på grove ospelæger og begerfingengersopp ble funnet på et ospelæger. Granrustkjuka og hyllekjuka ble funnet på et par granlæger.

Fremmede arter: Ingen registrert

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre skogslokaliteter i området og i regionen for øvrig. Fra området Skaråsen-Leirtjern er det gjort funn av en rekke interessante arter, spesielt på død ved av gran og tildels osp.

Verdivurdering:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter nytt faktaark for gammel lavlandsblandingskog november 2014. Lokaliteten skåres middels på størrelse. Av rødlistearter ble fem arter registrert. Lokaliteten vurderes til å ha ytterligere noe potensial for interessante artsforekomster, spesielt av arter (både sopp og insekter) knyttet til død ved av gran. Dette potensialet vurderes til middels. Skogtilstanden vurderes til middels (minst 8-15 læger/daa). Rikhet og bonitet vurderes fra lav til middels (i enkelte mindre partier). Samlet sett vurderes lokaliteten til en viktig (B) naturtype, men i øvre sjikt av denne verdien.

Skjøtsel og hensyn: Verdiene innenfor avgrensningen er ikke avhengig av skjøtsel for og opprettholdes eller videreutvikles.

7 Kloppmyra

Naturtype: Gammel granskog - Gammel lavlandsgranskog Areal: 48,7daa
BMVERDI: A

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2018 av T.H. Hofton, J.T. Klepsland, A. Thylén og M.K. Hertzberg, alle BioFokus, i forbindelse med frivillig vern 2018. Det er tidligere registrert flere overlappende MiS-figurer i området. Ut over det er området ikke tidligere kartlagt, og det er heller ikke kjente artsfunn fra området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Kloppmyra i nedkant og sørøst for Skaråsen i Nedre Eiker kommune i Buskerud. Området er for det meste flatt og ligger på ca. 420 moh., men har med seg litt av lisen i nord (ca. 30 meter opp). Berggrunnen består av kvarts-feltspatporfyrnytt og et tynt løsmasselag og noe torvmark. I sørvest grenser lokaliteten til ungsog, ellers grenser den til gammel skog og myr.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel granskog med utforming gammel lavlandsgranskog på middels og høy bonitet. Skogen er for det meste av blåbærtype med innslag av rikere lågurttype med blåveis i nedkant av skrenten. Gran er det dominerende treslaget, men osp og bjørk forekommer også.

Bruk, tilstand og påvirkning: Granskogen er delvis i sammenbrudd med mye nydanna død ved i partier, samt mye ungran som vokser opp innimellom. Ellers er det læger i forskjellige dimensjoner og nedbrytningsstadier, samt artsfunn som tyder på en viss kontinuitet både i død ved og i kronesjiktet. Skogen er for det meste gammel og trolig har deler av lokaliteten vært plukkhogd tidligere. Osp av store dimensjoner forekommer.

Artsmangfold: Flere signalarter og rødlistearter knyttet til naturskog ble registrert. På liggende død ved av gran ble det funnet svartsonekjuka (NT), rosenkjuka (NT), praktbarksopp, gul snyltekjuka (VU), grankullskorpe (NT), og stor ospeidkjuka og lungenever ble funnet på osp. Knollnettsopp, en art med svært små funn i Norge, ble funnet på en relativt godt nedbrutt granlåg. Det var også flere spor etter tretåspett. Lavereliggende skog på middels og høy bonitet har ofte potensiale for å være svært artsrike, særlig når de er godt utviklet og har en del liggende og stående død ved slik som i denne lokaliteten. Det er derfor høyt potensiale for flere interessante arter, blant annet innenfor sopp og insekter.

Fremmede arter: Ingen registrerte.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre skogslokaliteter i området og i regionen for øvrig. Fra området Skaråsen-Leirtjern er det gjort funn av en rekke interessante arter, spesielt på død ved.

Verdivurdering: Det er snakk om en middels stor lokalitet med forholdsvis mange interessante artsfunn og med potensiale for flere interessante arter, spesielt arter knyttet til død ved av gran. Skogen er for det meste i naturskogsfase og med en del død ved i partier. Noe av den døde veden er også i forskjellige nedbrytningsstadier. På rikhet og bonitet skåres lokaliteten middels. Slike skogslokaliteter er ikke vanlige i dag, da det meste på høy og middels bonitet i denne regionen enten er uthogd eller tett plantet. Samlet gir dette verdi svært

viktig (A-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er knyttet til skoglig kontinuitet og et intakt marksjikt. Naturverdiene ivaretas derfor best ved fri utvikling uten inngrep.

8 Løkmyra N

Naturtype: Gammel granskog - Gammel lavlandsgranskog
BMVERDI: C

Areal: 11,8daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2018 av T.H. Hofton, J.T. Klepsland, A. Thylén og M.K. Hertzberg, alle BioFokus, i forbindelse med frivillig vern 2018. Det er tidligere registrert flere overlappende MiS-figurer i området. Ut over det er området ikke tidligere kartlagt, og det er heller ikke kjente artsfunn fra området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ved Løkmyra sør for Øvre Leitjern i Nedre Eiker kommune i Buskerud. Området består av en slak sørøstvendt lside på ca. 400 moh på middels bonitet. Berggrunnen består av kvarts-feltspatporfyrnsyenitt og ekeritt, samt et tynt løsmasselag. Lokaliteten grenser til gammel granskog.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen gjelder naturtypen gammel granskog med utforming gammel lavlandsgranskog. Blåbærskog er dominerende vegetasjonstype. Gran dominerer tresjiktet, en del osp forekommer også, samt enkelte bjørk.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er halvgammel-gammel og flersjiktet. I partier forekommer forholdsvis mye nydannet liggende død ved av gran, men jevnt over er det lite med død ved innenfor lokaliteten. Flere store grove osp ble registrert.

Artsmangfold: Av interessante arter ble signalartene stor ospeildkjuke funnet på grov osp og hengepigge på en godt nedbrutt granlåg. Ingen rødlistearter ble registrert ved befaring, men det er middels potensiale for interessante arter knyttet til død ved av gran.

Fremmede arter: Ingen påviste.

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre skogslokaliteter i området og i regionen for øvrig. Fra området Skaråsen-Leirtjern er det gjort funn av en rekke interessante arter, spesielt på død ved.

Verdivurdering: Det er snakk om en relativt liten lokalitet med få interessante artsfunn og ingen rødlistefunn. Skogen er i aldersfase og for det meste på middels bonitet. I partier er det forholdsvis mye nydannet død ved av gran. Tilsammen gir dette verdi lokalt viktig (C-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Naturverdiene er knyttet til skoglig kontinuitet og et intakt marksjikt. Naturverdiene ivaretas derfor best ved fri utvikling uten inngrep.

9 Leitjernbekken

Naturtype: Gammel granskog - Gammel lavlandsgranskog
BMVERDI: B

Areal: 18,5daa

Innledning: Lokaliteten er registrert i 2018 av Kim Abel, Terje Blindheim og Joachim Restad, alle BioFokus, i forbindelse med frivillig vern 2018. Det er tidligere registrert en mindre MiS-figur (Miljøregistrering i skog) helt nord i lokaliteten. En kjenner ikke til andre relevante naturfaglige undersøkelser i området.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger ca. fem kilometer sør for Mjøndalen i Nedre eiker kommune, i et nordvendt og markert dalsøkk ned fra kollen Frjellfritt. I bunn av søkket er det en liten bekk som får mesteparten av vannføringen fra Nedre Leitjern, men som trolig kun har vannføring i perioder med mye nedbør. Høyden er mellom ca. 470 og 520 m.o.h. Berggrunnen består av granitt og et varierende lag med for det meste humus utgjør løsmassene i området. Stedvis noe morenemateriale. Lokaliteten grenser mot annen skogsmark.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Avgrensningen omfatter naturtypen gammel granskog med utforming gammel lavlandsgranskog. Tresjiktet er nesten totalt dominert av gran og med noe sparsomt innslag av bjørk. Vegetasjonen er generelt fattig, med blåbær som dominerende art. I partier, spesielt nederst i bekkedalen er det fattig til intermedierrik sumpskog og høgstaudekog forekommer sparsomt langs fuktdraget.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er i sen optimalfase hvor det har begynt å danne seg noe død ved. Dimensjonene ligger mest rundt 25-35 cm i brysthøydiameter og med noen få som er litt grovere. Av død ved forekommer noen få læger, hovedsakelig ferske nedbrytningsfaser, samt noen stående. Det er ingen nyere spor etter hogst i lokaliteten, men mot vest grenser den mot nyere inngrep.

Artsmangfold: På høgstubbe av gran ble det funnet gul snyltekjuke (VU).

Fremmede arter: Ingen registrert

Del av helhetlig landskap: Lokaliteten må sees i sammenheng med andre skogslokaliteter i området og i regionen for øvrig. Fra området Skaråsen-Leirtjern er det gjort funn av en rekke interessante arter, spesielt på død ved av gran og tildels osp.

Verdivurdering:

Verdivurdering: Lokaliteten er vurdert etter nytt faktaark for gammel lavlandsblandingskog november 2014. Lokaliteten skårer lavt på størrelse, tilstand og rikhet, samt middels på arter. Den samlede verdien blir dermed viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Verdiene innenfor avgrensningen er ikke avhengig av skjøtsel for og opprettholdes eller videreutvikles.

Artsmangfold

Flere svakt til høyt kontinuitetskrevede arter er påvist, fremst tilknyttet gran, osp og furu. Det er potensial for funn av flere moderat krevende arter tilknyttet disse substrat, samt stabilt fuktig skog og sørvendt soleksponert skog. I de sørvendte liene er det potensiale for interessante insekter knyttet til soleksponert død ved blant annet av osp og furu. Foreløpig er 7 rødlistearter funnet, hvorav 1 er sterkt truet (EN), 3 er sårbare (VU) og 7 er nær truede (NT). I tillegg er en rekke signalarter registrert. De viktigste nevneverdige rødlistearter og signalarter påvist innenfor avgrenset verneverdig areal er rundhoddenål (EN), gul snyltekjuke (VU), ospepigge (VU), rosenkjuke (NT), svartonekjuke (NT), rynkeskinn (NT), grønnsko (NT), grankullskorpe (NT), sprikeskjegg (NT), gubbeskjegg (NT), duftskinn, gammelgranskål, Ramboldia elabens (på tørr hard furuved), drueskinn, tretåspett, oliventømmersopp, begefingersopp, granrustkjuke, furustokkjuke, stor ospeildkjuke, ospekjuke, lungenever, praktbarksopp. En barlind (VU) er registrert akkurat innenfor området i øst.

Tabell: Artsfunn i Skaråsen-Leitjern. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerne-område (nr)
Fugler	Picoides tridactylus	tretåspett		1	1 ₁
Lav	Chaenotheca sphaerocephala	rundhodenål	EN	1	4 ₁
	Lobaria pulmonaria	lungenever		2	4 ₁ 6 ₁
Moser	Buxbaumia viridis	grønnsko	NT	2	6 ₂
Sopper	Antrodia heteromorpha	granhvitkjuke		1	4 ₁
	Antrodiella citrinella	gul snyltekjuke	VU		9
	Artomyces pyxidatus	begerfingersopp		1	6 ₁
	Ceriporiopsis aneirina	ospekjuke		1	6 ₁
	Coniophora olivacea	oliven tømmer-sopp		0	0
	Fomitopsis rosea	rosenkjuke	NT	2	5 ₁ 6 ₁
	Phellinus ferrugineofuscus	granrustkjuke		1	6 ₁
	Phellinus nigrolimitatus	svartsonekjuke	NT	2	4 ₁ 6 ₁
	Phellinus viticola	hyllekjuke		2	4 ₁ 6 ₁
	Phlebia centrifuga	rynkeskinn	NT	2	1 5 ₁ 6 ₁
	Radulodon erikssonii	ospepig	VU	1	6 ₁

Avgrensning og arrondering

Hele det tilbudte arealet på 1 189 daa er funnet verneverdig og lokaliteten oppnår moderat skår på størrelse. Verneverdig areal anses som relativt godt arrondert mtp topografi, gradienter, inngrep og for å fange opp tidligere kartlagte og ny-kartlagte naturverdier. Det er imidlertid noe uheldig at tilbudsområdet (og verneforslaget) har en innskjæring nordøst og sørøst for Øvre Leitjern.

Vurdering og verdisetting

“Skaråsen-Leitjern” skårer middels på de målte gammelskogparameterne gamle trær, dødvedmengde og -kontinuitet, og høyt på urørthet. På de stedsbetingete parameterne vegetasjonsvariasjon, rikhet, topografisk variasjon og treslagsvariasjon skårer området også middels. Området er middels godt arrondert og middels stort. Områdets største og viktigste naturkvaliteter er knyttet til gammel granskog med enten fuktige forhold eller naturskogsliknende miljøer med forholdsvis mye død ved. Det er også viktige naturkvaliteter knyttet til gammel ospeskog og gamle ospeelementer, samt gammel tørr gran- og furuskog. Deler av den mindre påvirkete skogen er på middels og høy bonitet, noe som er relativt sjeldent i denne regionen. Mye av området har en gunstig beliggenhet både geografisk og høydemessig, noe som gir et visst potensiale for krevende og sjeldne (trolig også varmekjære) arter. Videre er det positivt at flere kjerneområder med A- og B-verdier er avgrenset innenfor verneforslaget. I en samlet verddivurdering trekker særlig følgende forhold ned: 1) Området er forholdsvis påvirket av eldre hogstingrep, og kun mindre områder med naturskogspreget gjenstår; 2) Dødvedmengden varierer stort, og det samme gjør kontinuiteten i død ved; 3) Arronderingen er middels god, men det ville vært vanskelig å gjøre den noe særlig bedre da mye av arealet utenfor verneforslaget består av relativt ung skog. På bakgrunn av dette vurderes “Skaråsen-Leitjern” som regionalt verneverdig (**).

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Skaråsen-Leitjern. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørthet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bar-trær	Gamle løv-trær	Gamle edel-løvtrær	Tre-slagsfordeling	Topo-grafisk-variasjon	Vegeta-sjons-variasjon	Rik-het	Arter	Stør-relse	Arron-dering	Samlet verdi
1 Øvre Leitjern Ø I	**	**	**	**	*	—	*	*	*	*	*	—	—	**
2 Skaråsen	***	**	**	**	*	0	**	**	*	*	**	—	—	**
3 Øvre Leitjern V	***	**	**	**	0	0	*	***	*	*	***	—	—	**
4 Øvre Leitjern Ø II	**	**	**	**	*	—	**	*	*	*	*	—	—	**
5 Fjellfritt Ø	**	*	*	*	*	—	*	*	*	*	*	—	—	**
6 Løkmyra NØ	**	**	**	**	**	*	**	*	*	*	**	—	—	**

Kjerneområde	Urørthet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bar-trær	Gamle løv-trær	Gamle edel-løvtrær	Tre-slags-fordeling	Topo-grafisk-variasjon	Vegeta-sjons-variasjon	Rik-het	Arter	Stør-relse	Arron-dering	Samlet verdi
7 Kloppmyra	***	**	**	**	*	0	*	*	*	**	**	-	—	**
8 Løkmyra N	***	**	*	*	*	0	*	*	*	*	*	-	—	*
9 Leirtjernbekken	***	*	*	*	*	—	*	**	**	**	*	-	—	**
Samlet vurdering	***	**	**	**	**	0	**	**	**	**	**	**	**	**

Mangeloppfyllelse

Avgrenset verneforslag "Skaråsen-Leirtjern" vil kunne bidra til oppfyllelse av flere viktige mangler i skogvernet (Framstad et al 2017). Av mangelnaturtyper inngår: 1) gammel granskog (høy grad); 2) gammel furuskog (liten grad); 3) ospedominert skog/gammel lavlandsblandingsskog (høy grad). På de generelle manglene gjelder: 1) lavlandsskog (middels grad); 2) høybonitetsskog (liten grad); 3) biologisk gammel skog (middels grad). Tilsammen gir dette verneforslaget middels mangeloppfyllelse.

Vurdering av mangeloppfyllelse for ulike vernemålsetninger for lokalitet Skaråsen-Leirtjern.

Mangelnaturtyper: Høy mangeloppfyllelse

Generelle mangler (lavlandsskog, høybonitets skog og biologisk gammel skog): Middels mangeloppfyllelse

Restaurering- og utviklingspotensial: Ikke aktuell

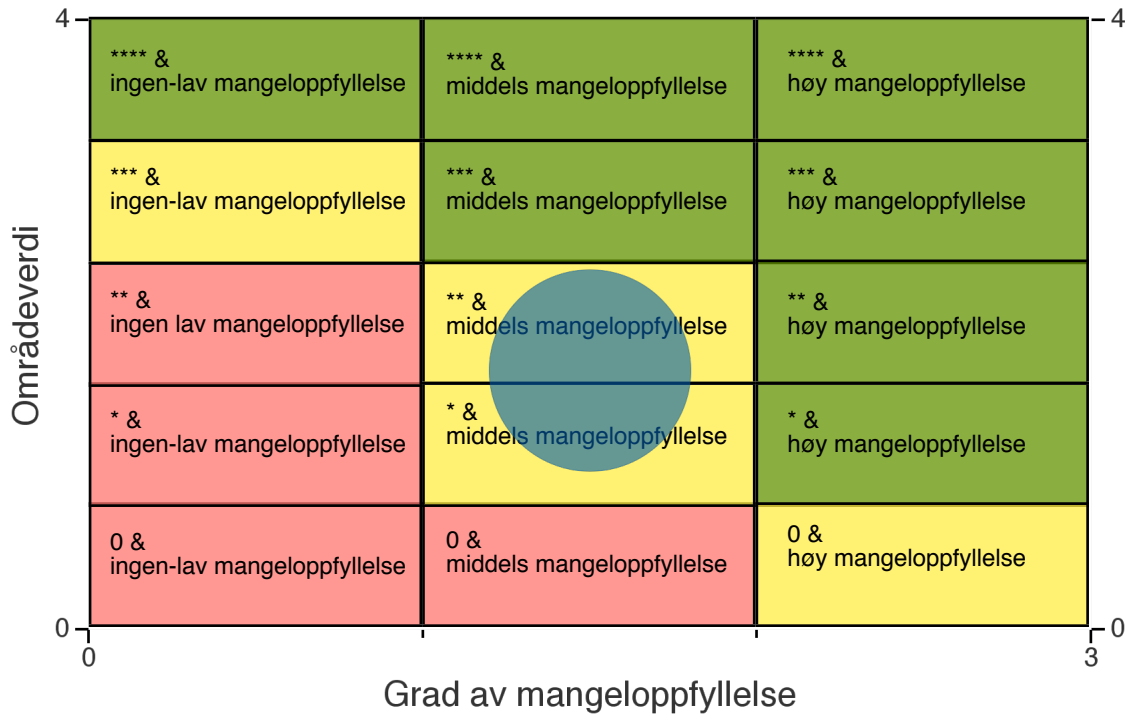
Storområdekvaliteter: Ikke aktuell

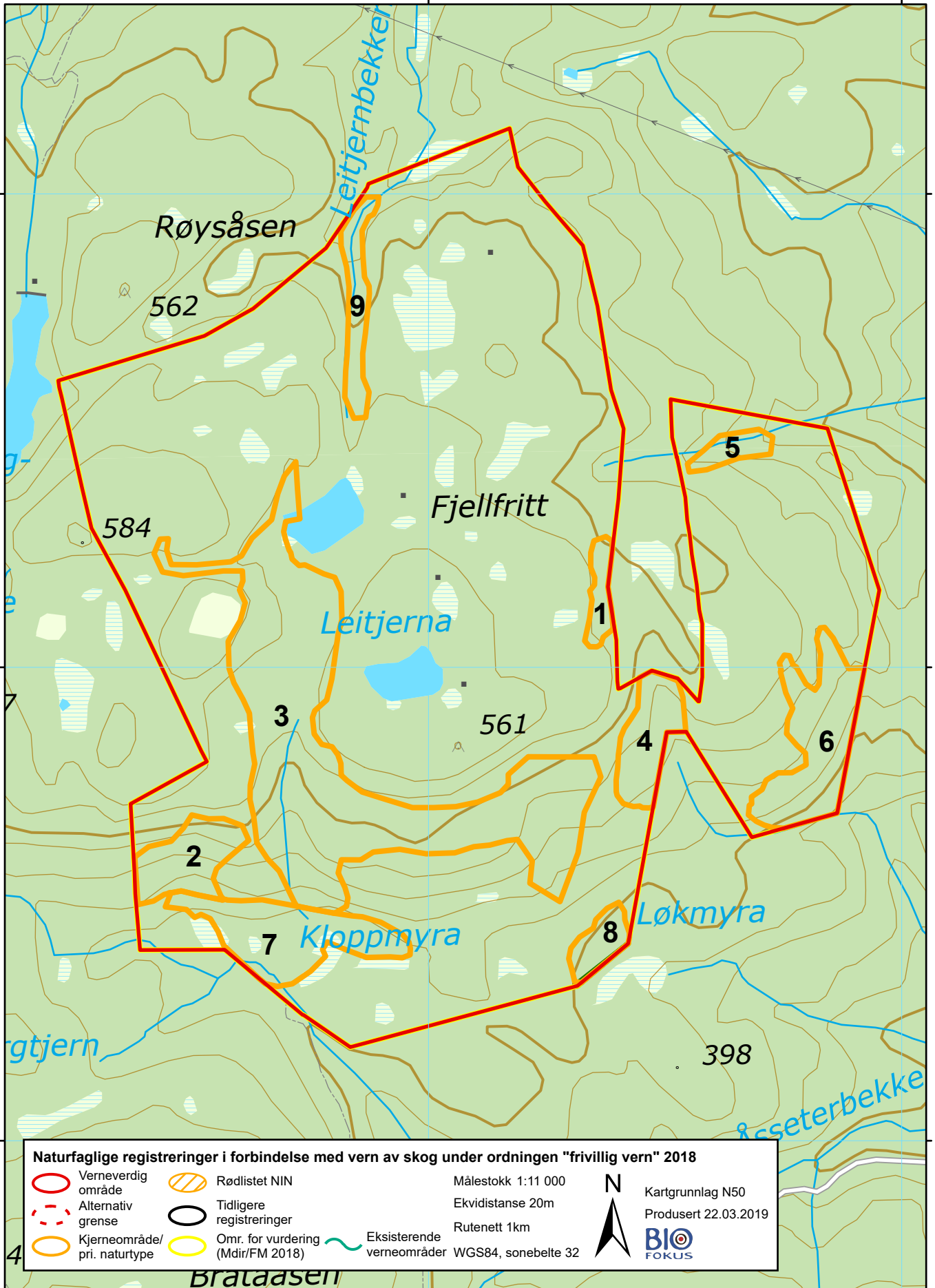
Samlet mangeloppfyllelse: Middels mangeloppfyllelse

Referanser

Framstad, E. (red.), Blindheim, T., Granhus, A., Nowell, M., Sverdrup-Thygeson, A. 2017. Evaluering av norsk skogvern i 2016. Dekning av mål for skogvernet og behov for supplerende vern. NINA Rapport 1352. 149 s.

Figur: Blå sirkel angir området Skaråsen-Leitjern sin områdeverdi (loddrett akse) og grad av mangeloppgyllelse (vannrett akse). Fargene i figuren angir en faglig totalvurdering av områdets egnethet for vern. Figuren viser kartlagte naturverdier og mangler ved skogvernet i henhold til Framstad et al. 2017 i sammenheng. Typiske utslag kan være at områder som i dag har lav naturverdi, men som raskt kan utvikle egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, bør vurderes som kandidat for vern hvis mulig. Tilsvarende kan områder som har middels og høy naturverdi, men få egenskaper som dekker inn viktige mangler i skogvernet, settes på vent fordi det da allerede er vernet mange slike områder i en regionen. Ligger den blå sirkelen helt eller delvis over grønne felter er det meget gode faglige grunner for å undersøke mulighetene for vern av området. Ligger den blå sirkelen over gule felter bør områdets egnethet vurderes nærmere. Ligger den blå sirkelen over røde felter bør vern ut fra naturfaglige grunner ikke vurderes."

Bilder fra området Skaråsen-Leitjern

Foto: Ole J. Lønnve

Katthusbekken Foto: Ole J. Lønnve

Foto: Ole J. Lønnve

Gammel ospesuksesjon Foto: Ole J. Lønnve